

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

18 червня 2009 року

№22(2875)

Візит делегації фірми «Самсунг»

Делегація фірми «Samsung Electronics» (Республіка Корея) у складі Chung Min Hyung – віце-президента, керівника групи; Park Wonjo – віце-президента, керівника лабораторії; Lee Kwang Kee – головного інженера, керівника лабораторії; Park Hun Ju – старшого менеджера; Kim Hyo Gyu – голови SRC; Lee Sun Gi – інженера-техніка SRC; Kim Young Yoon – директора SURC; Андрія Пісуненка та Сергія Кравченка – проектних менеджерів SURC 4 червня відвідала НТУУ «КПІ». Гостей

приймав перший проректор НТУУ «КПІ» академік НАН України Ю.І.Якименко. У зустрічі взяли участь заступник першого проректора В.І.Тимофєєв, директор центру «Samsung Electronics» НТУУ «КПІ» Д.Д.Татарчук, директор центру суперкомп'ютерних обчислень НТУУ «КПІ» С.Г.Стіренко. Були обговорені питання майбутнього співробітництва між Київською політехнікою та «Samsung Electronics» у галузі електроніки та електронних технологій.

Інф. «КПІ»

Учасники зустрічі

Фото О.Супруна

Українсько-японський семінар

3 червня на базі НТУУ «КПІ» відбувся семінар «Дослідження електронних та фотонних технологій для комунікацій майбутнього» за участю японських експертів з компанії NTT, Університету Осаки та Університету Рейтаку, організований за сприяння Українсько-японського центру НТУУ «КПІ». В семінарі взяли участь науковці з НТУУ «КПІ», КНУ ім. Т.Шевченка, НАН України та фахівці телекомунікаційних компаній. Метою семінару було налагодження дружніх відносин між дослідниками України та Японії.

Корпорація NTT (Nippon Telegraph and Telephone Corp.) – найбільша телекомунікаційна компанія Японії. Також вона є найбільшою телекомунікаційною компанією Азії й третьою у світі. В дослідницьких лабораторіях цієї

компанії працює 3 000 науковців, половина з яких – доктори наук.

Розпочали семінар своїми виступами директор Українсько-японського центру НТУУ «КПІ» проф. Б.А.Циганок та проф. Сатору Мадано, який власне і був ініціатором цього семінару. Після вступної частини пройшли дві презентації – проф. Тадао Нагасума на тему «Еволюція радіоспектральних технологій завдяки розробкам у фотоніці» та доктора Юічі Кадо на тему «Технологія мережі людської сфери, як універсальний інтерфейс». Після секції питань та відповідей семінар було завершено виступом пана Осаму Мідзутані, директора Проекту «Українсько-японський центр».

Володимир Замулко

Б.А.Циганок вітає учасників семінару

Міжуніверситетська конференція

Міжуніверситетська наукова конференція з математики та фізики для студентів та молодих учених відбулася на базі нашого університету 21-22 травня 2009 р. Її організаторами виступили фізико-математичний факультет НТУУ «КПІ», фізико-математичний інститут НПУ ім. М.П.Драгоманова та факультет інформатики НУ «Києво-Могилянська академія». Більше ста студентів старших курсів, аспірантів та викладачів з цих та деяких інших факультетів взяли участь у роботі конференції.

Урочисте відкриття конференції відбулося 21 травня 2009 р. в залі засідань Вченої ради НТУУ «КПІ». Відкрив конференцію голова оргкомітету декан ФМФ проф. В.В.Ванін. Учасників та гостей вітали заступник проректора НТУУ «КПІ» з наукової роботи проф. С.О.Воронов, проф. В.В.Булдигін, проф. М.В.Працьовитий, проф. Ю.В.Боднарчук та почесний гість конференції проф. К.-Х. Індлекофер з Університету м. Падерборн, Німеччина. Цікаву та змістовну лекцію про пер-

спективні напрями розвитку фізики в Україні прочитав академік НАН України В.М.Локтєв.

На конференції працювало десять секцій, на яких студентами та аспірантами було зроблено більше п'ятдесяти доповідей з математики та більше тридцяти доповідей з фізики. Голови секцій відзначили високий науковий рівень значної частини доповідей. У роботі секцій та обговоренні доповідей взяли участь відомі фахівці з математики та фізики. Перед конференцією було видано збірник тез доповідей.

Конференція пройшла успішно, значну роботу з її організації виконали проф. Л.П.Гермаш, проф. О.В.Іванов, проф. О.І.Клецов, проф. Ю.І.Джежеря (ФМФ НТУУ «КПІ»), директор фіз.-мат. інституту НПУ ім. М.П.Драгоманова проф. М.В.Працьовитий та зав. математики кафедри факультету інформатики НУ «Києво-Могилянська академія» проф. Ю.В.Боднарчук.

Загальним бажанням всіх учасників та організаторів було проведення таких конференцій у наступні роки.

З.П.Ординська, вчений секретар ФМФ, доц.

Виступає академік В.М.Локтєв

Візит казахських колег

Делегація Євразійського національного університету ім. Л.М.Гумільова (СНУ) на чолі з ректором Б.Ж.Абдраїмовим відвідала НТУУ «КПІ» 11 червня 2009 р. Гостей вітали перший проректор НТУУ «КПІ» Ю.І.Якименко, проректори Г.Б.Варламов і С.І.Сидоренко, декан міжнародного факультету Г.Г.Власюк та ін.

Членів делегації ознайомили з історичним минулим та сьогоденням нашого університету, з інфраструктурою КПІ, вони побували в УІТО, ФТІ, відвідали ДПМ, ЦКМ, НТБ тощо. У ході візиту було обговорено питання співробітництва між нашими університетами та підписано Меморандум про взаєморозуміння, яким, зокрема, передбачено проведення спільних заходів щодо розвитку та впровадження інноваційних технологій у сфері освіти, здійснення спільних програм для взаємної інтеграції освітніх систем, забезпечення прямих контактів та співпраці між студентами, викладачами і науковцями, обмін інформацією та науковою й методичною літературою тощо.

Перший проректор НТУУ «КПІ» Ю.І.Якименко і ректор СНУ Б.Ж.Абдраїмов підписують Меморандум

Інф. «КПІ»

ЗАСІДАННЯ В УЯЦ

Засідання спільного координаційного комітету Проекту технічного співробітництва «Українсько-японський центр» відбулося 9 червня 2009 р. У ньому взяли участь: з японської сторони – другий секретар Посольства Японії в Україні Хорігучі Госуке, директор проекту «Українсько-японський центр» Осаму Мідзутані, представники Японської агенції міжнародного співробітництва JICA п.Фушімі і п.Суєта, співробітники проекту «Українсько-японський центр» п.Фурукава і п. Охара; з української сторони – заступник директора департаменту міжнародної технічної допомоги та співробітництва з міжнародними

організаціями Міністерства економіки України М.П.Гермаш, 2-й секретар Відділу азіатсько-тихоокеанського регіону 3-го територіального управління МЗС України Р.Р.Піріг, проректор НТУУ «КПІ» С.І.Сидоренко, директор Українсько-японського центру НТУУ «КПІ» Б.А.Циганок та інші.

На засіданні було розглянуто результати виконання «Протоколу між Японською місією попереднього вивчення Проекту та НТУУ «КПІ» про технічне співробітництво з Японією і підписано протокол про подальший розвиток діяльності Українсько-японського центру НТУУ «КПІ».

Інф. «КПІ»

Японська делегація

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

Конференція з математики та фізики

2 Стипендіатки ректора

Підсумки другої атестації

3 М.З.Згуровський про вищу освіту в контексті європейської інтеграції

4 Конкурс на кращий дипломний проект

5 Конференція з історії України

До 100-річчя М.О.Кільчевського

Семінар у Польщі

Екологія, людина...

6 День КПІ

Пісенний фестиваль

Багато гарних здобитих дівчат здобувають фах у НТУУ "КПІ". Вони успішно навчаються, активні в громадському житті, захоплюються спортом, не байдужі до мистецтва. Сьогоднішня розповідь про краєвих студенток, які удостоєні стипендії ректора.

Оленка Носовець з ММФ зростає в сім'ї інженерів, тож, за її словами, "вже років з 8 знала, що буду навчатися саме в КПІ". Їй подобається колектив викладачів та студентів, що склався на факультеті. Навчатися тут цікаво, а проводити час з друзями – весело. Студентка навчилася виділяти в роботі головне, концентруватися на ньому, що допоможе в подальшій науковій роботі. А вже за рік Олена планує навчатися в аспірантурі КПІ та працювати на кафедрі. А от чому присвятити себе в майбутньому: викладанню чи науковим дослідженням, вона ще не вирішила. За свої здобутки дівчина вдячна наставникам, особливо науковому керівникові проф. В.І.Зубчуку.

О.Носовець

У **Іри Самарухи, Каті Щурської та Каті Кузьменко** багато спільного. Вони молоді, завзяті, а що вже вродливі, то тут і сумнівів не може бути. Усі хлопці-політехники знають: дівчата в НТУУ "КПІ" – найкращі. Для навчання дівчата обрали один факультет – ФБТ, а за відмінні успіхи в навчанні, досягнення в наукових дослідженнях та активну гро-

І.Самаруха

мадську позицію вони удостоєні стипендії ректора НТУУ "КПІ". Ірина, за її словами, з дитинства захоплювалася біологією, хімією й науками про довкілля. Та її цікавило саме прикладне застосування природничих наук. І найкращі знання за цим напрямом, вивчена Ірина, дає КПІ. Катерина Щурська мріяла вивчати хімію. Її зачарували перетворення речовин, які завдяки своїм різноманітним властивостям мають широке застосування в різних сферах людської діяльності та роблять життя привабливим і комфортним. Так сталося (чи було визначено небесами), що КПІ вона відвідала першим з-поміж потенційних ВНЗ, де збиралася навчатися. Як згадує дівчина, хімічний корпус зачарував її з перших же кроків. Велична споруда серед вікових дерев, сходами якої крокували відомі в усьому світі вчені. Запахи хімікатів, блакитні стіни, величезні вікна, люди в білих халатах. Одним словом, саме так уявляла студентка альма-матер.

СТИПЕНДІАТКИ РЕКТОРА

Ірина, Катерина висловилися більш конкретно: "Мені подобається професіоналізм викладачів, облаштування

студмістечка, і, звичайно ж, парк з білками". Студентки однадцять, що дружне спілкування та набуття навичок самостійної роботи в університеті є гарною школою для майбутньої самостійної роботи. Вони мріють працювати за фахом, але з місцем остаточно ще не визначилися.

К.Кузьменко

Одностайні Ірина Самаруха й Катерина Щурська у своїй вдячності доц. Н.Б.Голуб, яка шість років тому яскраво описала дівчатам можливості біотехнології, що і вплинуло на їх вибір. Також студентки вдячні проф. С.В.Кузьмінському, "який робить все можливе для успішного навчання студентів".

Катя Кузьменко прийшла до КПІ, бо мріяла отримати технічну спеціальність є найкращому ВНЗ. Студентське життя захопило її багатоплановістю й різноманітністю: "Кожен день тут можна знайти щось цікаве та нове для себе, завжди є час для спілкування з друзями, одногрупниками. Велика кількість предметів, що викладаються на моїй спеціальності, дозволяє оволодіти знаннями в різних сферах науки (не лише з інженерії та техніки, а й біотехнології, біології, біофізики та ін.), які завжди знадобляться в житті".

К.Щурська

Після закінчення навчання К.Кузьменко мріє працювати за спеціальністю, оскільки їй дуже цікаво застосувати на практиці все, вивчене теоретично. П'ятикурсниця **ТЕФ Тетяна Стеблова** (гр. ТМ-41М) – особистість, яка не лишається непоміченою, вона приваблює співрозмовника з першого погляду: відкритістю, доброзичливістю, стильним виглядом, а ще нестримною позитивною енергетикою. Здається, все навколо неї повинно рухатися, змінюватися, ставати кращим і світлішим.

Студентка з вдячністю говорить про своїх наставників з кафедри біотехніки та інженерії: "Вони приділяють багато уваги роботі зі студентами, допомагають у науковій діяльності. Завдяки нашим викладачам, за чотири роки навчання я маю 9 наукових статей та патент України на корисну модель, беру участь у наукових конференціях. Керівники моїх наукових робіт: проф. В.В.Карачун, доц. В.М.Мельник з ФБТ, доц. М.С.Тривайло з ММГ".

Після закінчення навчання К.Кузьменко мріє працювати за спеціальністю, оскільки їй дуже цікаво застосувати на практиці все, вивчене теоретично.

Т.Стеблова

Після закінчення навчання К.Кузьменко мріє працювати за спеціальністю, оскільки їй дуже цікаво застосувати на практиці все, вивчене теоретично.

П'ятикурсниця **ТЕФ Тетяна Стеблова** (гр. ТМ-41М) – особистість, яка не лишається непоміченою, вона приваблює співрозмовника з першого погляду: відкритістю, доброзичливістю, стильним виглядом, а ще нестримною позитивною енергетикою. Здається, все навколо неї повинно рухатися, змінюватися, ставати кращим і світлішим.

Про себе Тетяна розповідає просто: "Чому вибрала КПІ? По-перше, ще коли закінчувала школу, знала, що далі навчатимусь в технічному ВНЗ. У майбутньому бачила себе програмістом, адже цей фах, попри технічне підґрунтя, передбачає достатньо велику частину творчості. По-друге, університет обов'язково мав знаходитися в Києві, я мріяла жити в цьому місті ще з дитинства, по-третє, мама дуже хотіла, щоб це був національний університет. Ось так вибір зупинився на КПІ. А, мабуть, найголовніше те, що з КПІ виходять висококваліфіковані фахівці різних напрямів, різноміснє спілкування з ко-

легами дозволяє отримати нові знання й розширити світогляд, що дуже важливо у світі, де йде активна боротьба за робочі місця". От так все разом – від юнацької мрії до глобальних проблем сьогодення.

У навчанні Тетяні подобається все, процес пізнання нового заворує й захоплює. "Часто не помічаю, як іде час", – зізнається студентка. Якось заспечерилася з друзями: чи не забагато в технічному навчальному закладі викладають загальноосвітніх предметів. Та з часом дійшли згоди: вони допомагають розвиватися не тільки як фахівцям, але й як особистостям. У НТУУ "КПІ" складно, проте цікаво навчатися. Та ще є й відпочинку! Весело і безтурботно оздоровлюються студенти в літніх та зимових таборах, беруть участь у різних спортивних змаганнях, конкурсах тощо.

Нині Тетяна захоплюється геометричними моделюванням соціально-економічних процесів під керівництвом к.т.н., доц. Наталії Миколаївни Аушевої. "Хотілося б, – розмірковує студентка, – щоб майбутнє також було пов'язане з науковою роботою". На сьогоднішній день Т.Стеблова вдячна викладачам кафедри АПЕПС теплоенергетичного факультету за науку, розуміння та підтримку: "Вони докладають багато зусиль, щоб передати нам свій досвід, надають можливість відвідувати конференції та роблять наше життя насиченим і цікавим". А ще Тетяна не забуває подякувати батькам, які свого часу схвалили вибір дочки та нині всіляко підтримують її.

Н.Вдовенко

Студенти ФЕЛ – призери олімпіади

17–19 квітня 2009 р. відбулася VII Всеукраїнська студентська олімпіада з навчальної дисципліни «Програмування мікропрограмих автоматів та мікроконтролерних систем», організаторами якої виступили компанії «OPEN SYSTEM» та НТУУ «КПІ». В олімпіаді взяли участь 67 команд з 25 міст України – переможці I етапу (ву-

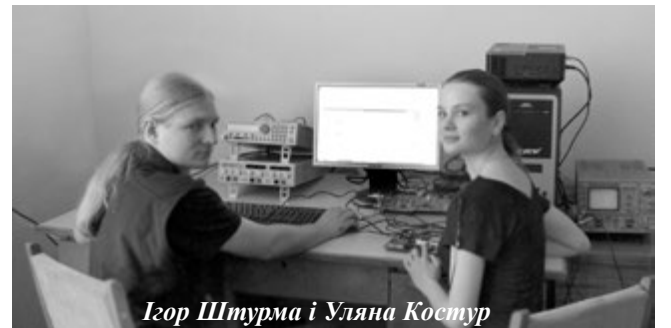
зівської олімпіади). Від одного навчального закладу могли брати участь не більше трьох команд.

Кафедру конструювання електронно-обчислювальної апаратури (КЕОА) факультету електроніки нашого університету представляли дві команди (керівник команд – викладач кафедри КЕОА В.В.Собченко).

У фіналі олімпіади, вирішивши 4 конкурсних завдання із 7, із загальною кількістю 95 балів команда кафедри КЕОА у складі Ігоря Штурми і Ульяни Костур зайняла 2-ге місце в загальному заліку.

Кафедра щиро вітає своїх переможців та бажає їм подальших звершень!

Інф. кафедри КЕОА

Ігор Штурма і Ульяна Костур

Результати другої весняної атестації 2008/2009 н.р.

Друга атестація весняного семестру поточного навчального року тривала для студентів молодших курсів з 12 по 20 травня 2009 р., а для студентів 4-го курсу з 12 по 16 травня 2009 р.

В атестації взяли участь 18389 студентів, з яких 7519 (40,9%) були атестовані з усіх дисциплін і успішна участь їх у літній заліково-екзаменаційній сесії не викликає сумнівів.

Кількість студентів, які неатестовані з усіх дисциплін по другій атестації, складає 10 осіб, що на 24 студенти менше, ніж по першій атестації.

Покращився цей показник і порівняно з минулим навчальним роком, коли таких студентів було 31 особа.

Кількість студентів, які неатестовані або отримали незадовільну атестацію щонайменше з трьох дисциплін, зменшилась з 3349 студентів у першій атестації до 2338 студентів у другій, або відповідно з 18,7% до 12,7%.

Кількість студентів, які неатестовані або отримали незадовільну атестацію щонайменше з трьох одних і тих самих дисциплін за результатами обох атестацій становить 447 студентів або 2,4% від загальної кількості студентів, що брали участь в атестації.

Також варто відзначити показники за результатами атестації і серед студентів міжнародного факультету. До якості навчання цих студентів прикута особлива увага.

В атестації взяли участь 609 студентів-іноземних громадян перших чотирьох курсів.

З усіх дисциплін атестовані по другій весняній атестації 255 осіб, або 41,9%. Студенти, які атестовані з усіх дисциплін по обох атестаціях, складають 21,7%.

Водночас 96 студентів неатестовані з трьох і більше дисциплін по другій весняній атестації, а по обох весняних атестаціях – 63 особи.

І в першій, і в другій весняних атестаціях студенти-іноземні громадяни, що неатестовані з усіх дисциплін, відсутні.

Загалом II атестація весняного семестру 2008/2009 н.р. та підведення підсумків пройшли своєчасно.

Більш докладну інформацію можна отримати на сайті ДНВП: dnvr.ntu-kpi.kiev.ua

Інформація департаменту навчально-виховної роботи.

Факультет/інститут	Кількість студентів, які брали участь в атестації					Кількість студентів, атестованих з усіх дисциплін					Кількість студентів, не атестованих з усіх дисциплін					Кількість студентів, не атестованих з трьох і більше дисциплін					Кількість студентів, атестованих з усіх дисциплін по обох атестаціях					Кількість студентів, неатестованих з усіх дисциплін по обох атестаціях					Кількість студентів, не атестованих з трьох і більше дисциплін по обох атестаціях				
	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	разом
ФАКС	113	144	133	144	534	14	44	47	34	139	0	0	1	0	1	26	15	16	22	79	9	44	47	34	134	0	0	1	0	1	21	5	3	3	32
ВІП	215	222	215	214	866	154	157	113	105	529	0	0	0	0	0	9	7	19	5	40	96	157	113	105	471	0	0	0	0	0	2	0	2	1	5
ІЕЕ	199	224	225	245	893	74	84	108	116	382	0	0	0	0	0	20	26	18	11	75	52	84	108	116	360	0	0	0	0	0	2	3	1	0	6
ЗФ	67	70	94	120	351	27	20	22	61	130	0	0	0	0	0	24	14	11	0	49	11	20	22	61	114	0	0	0	0	0	5	3	0	0	8
ФЕЛ	317	299	270	329	1215	127	70	75	104	376	0	0	0	0	0	88	57	33	33	211	84	70	75	104	333	0	0	0	0	0	30	12	2	0	44
ІФФ	172	127	151	152	602	25	43	77	89	234	0	0	0	0	0	18	24	10	8	60	12	25	50	69	156	0	0	0	0	0	6	1	1	0	8
ФІОТ	286	317	290	315	1208	88	45	47	48	228	1	0	0	0	1	79	78	90	66	313	56	45	47	48	196	1	0	0	0	1	34	6	4	2	46
ФММ	313	348	274	309	1244	184	171	167	177	699	0	0	0	0	0	18	25	4	2	49	137	171	167	177	652	0	0	0	0	0	4	11	1	0	16
ФСП	176	202	197	201	776	110	131	116	111	468	0	0	0	0	0	12	16	14	1	43	89	110	107	89	395	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
ІБФ	218	238	232	238	926	79	133	115	159	486	1	0	0	1	2	58	30	14	13	115	59	103	105	113	380	0	0	0	1	1	17	11	0	4	32
ФІМ	133	144	143	123	543	69	21	25	39	154	0	0	0	0	0	15	38	41	15	109	46	21	25	39	131	0	0	0	0	0	3	2	6	0	11
ММІ	296	262	308	304	1170	127	40	95	128	390	0	0	0	0	0	32	53	11	9	105	72	40	95	128	335	0	0	0	0	0	12	5	0	0	17
РТФ	143	146	135	149	573	51	32	40	37	160	0	0	0	0	0	28	15	10	10	63	28	32	40	37	137	0	0	0	0	0	9	4	0	2	15
ФЛ	134	126	115	125	500	111	91	62	56	320	1	1	0	0	2	5	13	7	4	29	91	91	62	56	300	1	1	0	0	2	2	1	1	5	
ФМФ	67	62	64	93	286	21	24	24	38	107	0	0	0	0	0	14	10	6	19	49	15	24	24	38	101	0	0	0	0	0	5	0	1	0	6
ФП	105	101	74	82	362	43	16	22	26	107	0	0	0	0	0	18	20	3	10	51	28	16	22	26	92	0	0	0	0	0	4	1	0	0	5
ІХФ	186	212	201	223	822	63	46	94	71	274	0	1	0	0	1	56	64	33	37	190	40	46	94	71	251	0	1	0	0	1	34	14	4	3	55
ХТФ	159	125	151	198	633	49	27	67	90	233	0	0	0	0	0	43	36	5	12	96	32	27	67	90	216	0	0	0	0	0	9	0	0	1	10
ТЕФ	281	282	280	262	1105	104	123	164	134	525	0	1	0	0	1	67	60	26	25	178	69	88	120	100	377	0	0	0	0	0	18	15	4	2	39
ІТС	102	73	74	85	334	37	13	50	16	116	0	0	0	0	0	17	17	0	8	42	17	13	50	16	96	0	0	0	0	0	5	1	0	1	7
ФЕА	227	220	208	219	874	77	51	69	60	257	0	0	0	0	0	48	32	19	25	124	43	51	69	60	223	0	0	0	0	0	15	4	5	0	24
ВІПІ	269	224	417	405	1315																														

Вища освіта в контексті європейської інтеграції

Інтерв'ю ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З.Згуровського

Продовження.
Початок на 1-й стор.

якщо згадати про співвідношення між кількістю науковців вищої кваліфікації (кандидатів і докторів наук), які працюють у різних секторах науки: найбільший їх відсоток приходить саме на освітні галузі.

Але поки що ставлення з боку держави до наукового потенціалу вищої школи шкодить як науці, так і освіті. По-перше, тому що підготовка висококваліфікованих кадрів неможлива без розвинутої науки і без занурення майбутніх фахівців у реальні наукові дослідження, розробку нових технологій та участь у роботі колективів, зайнятих розв'язанням конкретних технічних і економічних проблем. І, по-друге, тому що без активного залучення до наукової роботи великої кількості студентської та аспірантської молоді й сама академічна наука приречена на занепад.

— Отже, проблема лише у ставленні до вищої освіти держави, точніше державних чиновників, які працюють у цій сфері? Змінимо їх, справа зрушиться?

— Вона і тепер не стоїть на місці, але, дійсно, може значно пришвидшитися. Проте не варто зводити все до "поганих" чиновників-освітян. Тим більше, що саме працівники профільних державних органів розуміють, що сьогодні потрібно національній вищій школі. А от для можновладців, які представляють законодавчу і виконавчу владу вищого рівня, ці питання, здається, неактуальні. Всі їхні сили та увагу забирають, на превеликий жаль, перипетиї політичної боротьби.

Існують й інші проблеми, які необхідні вирішити на шляху до європейської інтеграції. Проблеми, скажімо б, технологічного характеру, для вирішення яких, утім, також потрібна політична воля. Це і створення сучасної інформаційної інфраструктури освіти і науки з її підключенням до європейських комп'ютерних мереж та інформаційних ресурсів, і дієва наукова та

технологічна співпраця України з Європою в межах Шостої рамкової програми ЄС, і покращення мобільності студентів і викладачів України на європейському просторі та інше.

А ще — утвердження нової ролі вищої освіти та її провідних закладів, яка відповідає б тій ролі, яку відіграють найвідоміші університети в країнах Європи. Там університети виступають як потужні методологічні центри, в яких визначаються ключові суспільні цінності й які є джерелами поширення сучасних знань та орієнтування інтелектуальних орієнтирів для суспільства. Зауважу, що для того щоб успішно виконувати такі функції, університети повинні бути незалежними, тобто мати формально визнану державою автономію та академічну свободу. А ще — ресурси для того, щоб досліджувати і пояснювати закони існування та діяльності людини в природному середовищі та в певних соціумах тощо. Природно, що обійняти таке місце в суспільній ієрархії університети можуть лише тоді, коли держава зацікавлена у своєму розвитку, що спонукає її надавати і гарантувати університетам подібні права.

Варто зауважити, що вперше нова місія університетів у суспільному розвитку в найбільш узагальненій формі була сформульована в тому таки Болонському університеті під час відзначення його 900-ліття в 1988 році. Тоді під час урочистостей їх учасники, що презентували 430 університетів, в присутності представників громадськості, урядовців та духовенства підписали спільний документ, відомий під назвою "Велика Хартія Університетів" (Magna Charta Universitatum), в якому й було визначено нову роль сучасної вищої освіти в Європі. Слід зазначити, що наукова, освітня й політична еліта більшості країн континенту з ентузіазмом підтримали ідею складання та підписання цього документа. Таким чином, співдружність найвідоміших і найпотужніших науково-освітніх закладів виступила в ролі новатора, піонера тих перетворень, за якими пішла

весь Європа, формуючи систему цінностей і принципів функціонування власне всього Європейського Союзу.

— А чи спроможні українські вищі навчальні заклади виконувати подібну функцію?

— В Україні, на превеликий жаль, університети такої ролі ніколи не відігравали. Навіть Асоціація ректорів університетів України за десятирічний період свого існування збиралася лише декілька разів. Та й то для підтримки певних політичних лідерів на виборах, що не входить до її повноважень і, до речі, суперечить "Великій Хартії Університетів".

Не виконують свою роль в контексті європейських підходів і регіональні спілки ректорів. Адже беруться вони переважно лише за обговорення дрібних господарських питань чи безсистемних і, найчастіше, другорядних реформаторських ініціатив МОНУ. Загалом же українські ВНЗ поки що діють пасивно, розрізняючи і навіть різноспрямовано. Вони не те що не спромоглися консолідувати свій інтелектуальний потенціал навколо ключових проблем розвитку суспільства, а навпаки, в багатьох випадках навіть виступають як конкуруючі суб'єкти.

Очевидно, час уже змінити ситуацію. Флагманами перетворень у цій сфері могли б стати два найбільші та найвідоміші сьогодні національні університети — Київський національний університет ім. Тараса Шевченка та Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут". Союз цих університетів, які є навчально-науковими закладами, що мають власні наукові школи з більш як столітньою історією, візьме на себе відповідальність за формулювання головних ідей щодо подальшого розвитку вищої освіти та науки в Україні, принципів їх втілення у життя, визначення певних орієнтирів у цьому процесі і навіть шляхів вирішення ключових проблем суспільства. Понад те, такий союз цілком спроможний стати ядром створен-

ня співтовариства вищих навчальних закладів, до якого могли б увійти всі провідні університети України.

— Чому Ви вважаєте, що саме ці два столичні університети могли б стати лідерами в цьому процесі?

— Для цього є вагомі підстави. І це не лише статус національних, вік, вагомість наукових здобутків і розмаїття напрямів, за якими здійснюється підготовка майбутніх фахівців, чисельність і кваліфікація науково-педагогічних кадрів, але й їхня спільна історія.

КНУ ім. Т.Шевченка та НТУУ "КПІ" пов'язує ціла плеяда видатних особистостей та низка значущих для вітчизняної науки подій. Нагадаю, безпосередню участь у створенні Київського політехнічного інституту імператора Олександра II брали почесний доктор університету Св. Володимира, генерал-губернатор О.П.Ігнат'єв, відомі університетські професори С.М.Сольський, М.А.Бунге, Г.Г.Де-Метц та інші. Державну екзаменаційну комісію КПІ у 1903 році очолював почесний доктор Київського університету Дмитро Іванович Менделєєв. Група провідних професорів Київського університету, Київського політехнічного інституту та Харківського університету в 1918 році заснували Українську академію наук. З обома університетами пов'язані і долі видатних учених С.П.Тимошенко, Б.Я.Букреєва, О.М.Динника, В.П.Єрмакова, Л.В.Писаржевського, М.П.Кравчука, Ю.Л.Далецького та інших. Сталі й міцні зв'язки існували між цими навчальними закладами і пізніше, аж до сьогоднішнього часу. Фактично, слід лише формалізувати ці зв'язки і, звісно, наповнити їх новим сучасним змістом.

Новостворюваний союз Київського національного університету ім. Т.Шевченка і Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут" може і повинен взяти на себе функцію першопрохідця і відповідальність за пошуки шляхів вирішення системних проблем освіти України, насамперед — підвищення якості людського капіталу, який гар-

тується вищою школою. Певна річ, їхня діяльність стосуватиметься не лише вищих навчальних закладів, але й системи середньої освіти і підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. А ще — формування цінностей молодого покоління українців.

Останнє, до речі, є найважливішим. Адже через ціннісну кризу, що поглиблюється обставинами, в яких опинилася нині наша держава, Україна стрімко увійшла в довготривалу рецесію і деградацію. Тож осмислення кризи цінностей для українського суспільства має стати першочерговим завданням науково-педагогічних шкіл університетів. І лише на цій основі ми маємо вибудувати стратегію реформ, напрацювати пропозиції до нових нормативно-правових актів і здійснювати певні дії в практичній площині.

Утім, до практичних кроків слід вдаватися вже тепер. Першими з них мають стати такі:

- відпрацювання моделі дослідницького університету, статус якого наші навчальні заклади де-юре вже отримали;
- організація співпраці університетів в інноваційній сфері;
- напрацювання моделі університетської автономії для умов України;
- раціональне застосування Болонської системи для вищої школи України;
- забезпечення більш повної взаємодії та співпраці з Національною академією наук України;
- піднесення ролі університетів України на міжнародній арені, виходячи з їхніх міжнародних рейтингів, участі в Сьомій рамковій програмі тощо;
- демократизація управління університетами та вдосконалення самоуправління.

Переконаний, що спільно вирішувати ці та інші проблеми, КНУ ім.Т.Шевченка та НТУУ "КПІ" принципово змінять роль університетів в Україні, піднімуть значущість інтелекту, нових знань і загальнолюдських цінностей у суспільному розвитку держави.

Спілкувався В.В.Яковий

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНКУРС на кращий дипломний проект та роботу

У березні-квітні 2009 р. відбувся щорічний конкурс на кращий дипломний проект та роботу освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст". На конкурс було подано 96 проектів та робіт від 6 інститутів та 15 факультетів. Експертизу провели 96 висококваліфікованих викладачів за єдиними критеріями оцінки якості дипломних проектів та робіт. Методична рада затвердила лауреатів конкурсу. По університету видано відповідний наказ.

І місце у конкурсі зайняв дипломний проект "Розробка конструкції та технології виготовлення черв'ячних зуборізних фрез", виконаний студентом **Олегом Лозою** на кафедрі інструментального виробництва ММІ під керівництвом доцента **О.А.Охрименка**.

Робота виконана на замовлення НДІ "Редуктор" м. Київ згідно з поставленим завданням і присвячена розробці конструкції та технології виготовлення черв'ячних зуборізних фрез.

Автором була спроектована і виготовлена черв'ячна фреза прогресивної конструкції зі стружкорозділяючими канавками. Проведено математичне моделювання процесу зрізання припуску за допомогою MATLAB. Лабораторні випробування на кафедрі інструментального виробництва ММІ НТУУ "КПІ" та промислові випробування фрези запропонованої конструкції на виробничих потужностях НДІ "Редуктор" м. Київ підтвердили правильність запропонованих положень. За результатами промислових випробувань було отримано підвищення стійкості інструменту на 30% порівняно з фрезою стандартної конструкції, а точності нарізаних зубчастих коліс — на 35%.

Було розроблено та експериментально перевірено новий спосіб заточки черв'ячних фрез, що значно спрощує виготовлення такого інструменту та зменшує його вартість.

Результати роботи прийняті до впровадження на НДІ "Редуктор" м. Київ, що підтверджується відповідним актом. Також результати дипломного проекту використовуються в навчальному процесі у вигляді нової лабора-

торної роботи — "заточування черв'ячних фрез".

ІІ місце зайняли дипломний проект з ІХФ та дипломна робота з ФМФ. 1. Дипломний проект "Модернізація установок для виробництва гранульованих гуміново-мінеральних добрив" виконав студент **Костянтин Гамілов** під керівництвом завідувача кафедри машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв ІХФ **Я.М.Корнієнка**.

Тема проекту є актуальною й присвячена дослідженню і розробці нової технології та обладнання для виробництва нового покоління гуміново-мінеральних добрив.

Проект виконано в межах держбюджетної теми №2126-п.

Автором була запропонована нова конструкція гранулятора з псевдоспрідженим шаром, а також розроблена програма його багатоітераційного розрахунку та основних геометричних розмірів мовою програмування Delphi.

Розробки дипломного проекту будуть використані при проектуванні промислової установки на ВАТ "Азот" м.Черкаси.

За результатами досліджень подано дві заявки на винахід на корисну модель, зроблено доповіді на двох науково-практичних конференціях студентів (міжнародній та університетській), є тези доповідей.

2. Дипломна робота на тему "Ймовірнісні методи в теорії чисел" виконав студенткою **Ольгою Поляковською** на кафедрі математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ під керівництвом професора кафедри **О.І.Клєсова**.

Роботу присвячено аналізу функції $\Pi(x)$ — кількості простих чисел, які не перевищують x . Задача вивчалася математиками дуже давно, але і до цього часу залишається нерозв'язаним питання про правильну поведінку $\Pi(x)$, яке залежить від ще не доведеної гіпотези Рімана. У наш час задача є актуальною для багатьох алгоритмів криптографічного аналізу.

Задачі, що розв'язувались у дипломній роботі, потребують дуже значної кількості обчислень, що не під силу окремим комп'ютерам. Тому автор використала потужні можливості суперкомп'ютера НТУУ "КПІ" в українській Гранд-мережі.

Автору вдалося експериментально підтвердити гіпотезу Рубінштейна та Сарнана, а також обчислити константу Лежандра для інтервалу $x=10^{10}$. Для виконання роботи застосовано ймовірнісний алгоритм Рабіна-Міллера, ймовірність похибки якого не перевищує 10^{-12} .

За результатами роботи опубліковано статтю в науковому журналі "У світі математики".

ІІІ місце поділили дві дипломні роботи з ММІ та ХТФ, а також дипломний проект з ПБФ.

1. Дипломна робота "Створення, набуття прав і реалізація пристрою для чорнової обробки зубчастих коліс" виконана студенткою **Іриною Рябекою** на кафедрі конструювання верстатів та машин ММІ під керівництвом доцента кафедри **В.М.Гейчука**.

Робота присвячена створенню нового способу чорнової обробки циліндричних зубчастих коліс дисковим інструментом, оцінці можливості і перспектив його використання у виробництві, захисту прав на спосіб обробки та розробці заходів з його комерціалізації як об'єкта інтелектуальної власності.

Робота виконана в рамках договору про науково-технічне співробітництво між НТУУ "КПІ", Інститутом надтвердких матеріалів НАН України та Інститутом металургічних верстатів Штутгартського університету (Німеччина) за технічними завданнями ІНМ НАН України.

Із використанням методу морфологічного аналізу автором запропоновано новий спосіб отримання наближеного профілю евольвентного зачеплення при чорновому нарізанні зубчастих коліс методом контурної обробки ексцентрично закріпленою в шпинделі верстата дисковою фрезною.

Розроблено математичну модель формування з застосуванням матричного методу кінематичного аналізу просторових механізмів, а також виконано математичне моделювання раціональних параметрів установок фрези для отримання наближеного евольвентного профілю.

На базі лабораторії відділу №20 "Перспективних ресурсозберігаючих технологій механообробки інструментами" ІНМ НАН України проведено натурний експеримент з чорновою обробкою зубчастих коліс.

Для моделювання способу та пристроїв використовувались сучасні програми CAD/CAE системи Inventor та MathCad.

За матеріалами роботи опубліковано статтю і подано заявку на видачу деклараційного патенту України на корисну модель "Спосіб нарізання зубчастих коліс".

Матеріали дипломної роботи використовувались в роботі відділу №20 ІНМ НАН України при дослідженні процесів обробки зубчастих коліс дисковими інструментами і можуть бути використані в машинобудуванні при чорновій обробці зубчастих коліс.

2. Дипломна робота "Розробка складу антизлежувачів аміачної селітри" виконана студенткою **Ольгою Богдан** під керівництвом доцента **Г.М.Прокоф'євої** на кафедрі технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології ХТФ.

Тема дипломної роботи є актуальною, тому що присвячена розробці й промислового впровадженню вітчизняного антизлежувача.

Автором розроблено технологічну схему одержання антизлежувачів у неперервному виробництві.

Експериментальні дослідження проводилися за допомогою сучасних фізико-хімічних методів.

Розроблений вітчизняний антизлежувач мінеральних добрив за показниками антизлежувальності властивості не

поступається імпортованому аналогу "Novoflow", має вдвічі нижчу собівартість і на 30% сприяє зниженню енергетичних витрат при виробництві аналогічної селітри.

Промислові випробування зразків дослідної партії антизлежувача для аміачної селітри проводилися на Черкаському ВАТ "Азот".

Результати роботи доповідалися на 2-х міжнародних конференціях студентів і аспірантів (є тези доповідей).

3. Дипломний проект "Установка для вимірювання енергетичних характеристик цифрових відеосистем" виконав студент **Віктор Пшикун** під керівництвом доцента кафедри оптичних та оптикоелектронних приладів ПБФ **Л.А.Міхеєнка**.

Робота присвячена розробці методів контролю прецизійних цифрових відеосистем, а саме скануючих пристроїв космічного базування.

Автором розроблено нову схему енергетичного калібрування супутникового обладнання, яка за метрологічними характеристиками перевищує існуючі системи.

У проекті було розроблено установку, на якій були проведені експериментальні дослідження розробленого пристрою.

За результатами роботи опубліковано дві статті в наукових журналах.

На засіданні Вченої ради університету ректор вручив переможцям конкурсу дипломи лауреатів.

За високий рівень керівництва дипломним проектуванням у наказі виснесено подяку: завідувачу кафедри С.І.Бардику (ФЕА), доценту Н.В.Бусоловій (ФЕА), доценту А.Ф.Васильєву (ТЕФ), доценту Ю.О.Віхореву (ФЕА), доценту М.В.Гайворонському (ФТІ), доценту А.О.Дичко (ПЕЕ), доценту О.Г.Ждановій (ФІОТ), доценту О.В.Прохорчуку (ФАКС), доценту С.Г.Радченку (ММІ), професору В.В.Сухову (ФАКС), професору О.М.Шмиревіч (ФЕЛ), старшому викладачу О.Ф.Шульженку (ТЕФ).

Л.А.Ванчужова, методичного відділу

Україна: історія, культура, пам'ять

ХІІ студентська наукова конференція з такою назвою пройшла 22-23 квітня в НТУУ «КПІ». Її організаторами виступили кафедра історії факультету соціології і права, Державний політехнічний музей і Науково-технічна бібліотека.

У роботі конференції взяли участь понад 250 студентів – насамперед інститутів та факультетів нашого університету – ІТС, ФСП, ТЕФ, ФЕА, РТФ, ФЕЛ та ін. Відгукнулися на запрошення й представники інших ВНЗ столиці – Держуніверситету інформаційно-комунікаційних технологій, Державного економічно-технологічного університету транспорту, КНУ ім. Т.Шевченка, Інституту міжнародних відносин, КНУ внутрішніх справ, НПУ ім. М.П.Драгоманова, Національного університету біоресурсів і природокористування України. Радо вітали в Києві й делегацію з дружнього нам НТУ «ХПІ». Не змогли приїхати до Києва студенти з інших країн та регіонів України, хоча чимало з них попередньо виявили бажання долучитися до участі в конференції.

Гаслом цьогорічної конференції став вислів видатного українського поета, публіциста і громадського діяча М.Рильського «Хто не знає свого минулого, той не гідний свого майбутнього», а її метою – сприяння міждисциплінарним дослідженням молоді у сфері гуманітарного (насамперед історичного), соціального і науково-технічного знання, поглиблення співпраці між ВНЗ і науковими установами. Поза будь-яких сумнівів, досягнути поставленої мети вдалося, і найкращий доказ цього – виявлені на всіх етапах роботи конференції активність та гарні здібності студентів до творчої наукової праці.

Пленарне засідання відкрив заступник першого проректора д.т.н., проф.

В.Тимофєєв. Від імені Асоціації істориків вищої школи молоді привітав проф. Б.Ковальський. Завідувач кафедри історії проф. С.Костилєва розповіла про важливу роль дисциплін гуманітарного циклу в підготовці майбутніх технічних спеціалістів. З цікавістю присутні заслухали доповіді директора ДІМ Н.Писаревської та представниці НТБ І.Булах. Учасникам також була презентована виставка книжок з історії Другої світової війни, приурочена до 65-ї річниці звільнення України від німецько-фашистських загарбників.

Пленарне засідання продовжили доповіді аспірантів кафедри історії

образ епохи, а також історія конкретних соціальних явищ, соціальних процесів історичної трансформації обговорювалися учасниками третьої секції «Особистість, соціум в історичному вимірі». Учасники четвертої секції представляли наукові здобутки щодо вивчення основних етапів, процесів і подій історії науки і техніки з давніх часів до сьогодення в контексті основних тенденцій розвитку світу.

Загалом учасники продемонстрували неабияку зацікавленість історією науки і техніки. У цьому, безперечно, є певна заслуга професорсько-викладацького складу кафедри історії,

яка вже більше десяти років з незмінним успіхом викладає студентам вітчизняну історію науки і техніки в контексті загального курсу «Історія України: соціально-політичні аспекти». Нині ж кафедрою історії розроблено новий навчальний курс «Історія науки і техніки», який, на відміну від опрацьованих у минулому «класичних схем», зорієнтованих переважно на

дослідження історії природознавства і техніки, націлений на охоплення всіх форм наукового знання – і природничого, і технічного, і гуманітарного. Другий день конференції пройшов у форматі круглого столу на тему «Україна в контексті геополітичних реалій першої половини ХІХ ст. (до 300-річчя Полтавської битви)».

На завершення було відзначено кращі доповіді та визначено низку актуальних завдань для подальшої наукової роботи студентів. Потім була екскурсія до ДІМ, що її провів доцент кафедри історії М.Ховрич. Конференція традиційно пройшла у дружній співпраці професорсько-викладацького складу та студентів.

С.Костилєва, зав. кафедри історії, д.і.н., професор

Відкриття конференції

ФСП О.Короткової, Ю.Хмеленка, а також студентів – учасника заключного туру Всеукраїнської олімпіади з історії Д.Герчанівського (ФСП), В.Міщенко (ВІТТ), І.Зеленої (КНУВС), М.Лазебника (НУБіПУ) та ін.

Далі робота тривала по секціях. Питання етнокультурного і етнополітичного розвитку України обговорювалися на першій секції. Окрема підсекція була присвячена проблемам історичної регіоналістики і топоніміки. Під час роботи другої секції «Досвід державотворення та правотворення» обговорювалися питання, пов'язані з історією становлення і розвитку державності України, формуванням її конституційних засад, функціонуванням її державно-правових інститутів. Визначні постаті минулого і сьогодення, що уособлюють

Учений і педагог

До 100-річчя від дня народження М.О.Кільчевського

Достойне місце у плеяді славетних імен Київського політехнічного інституту займає Микола Олександрович Кільчевський – відомий учений-механік і видатний педагог.

Цим ім'ям пишається місто Кам'янець-Подільський на Хмельниччині, де він народився 15 червня 1909 року і здобув середню освіту. Вступивши в 1928 р. до КПІ, М.О.Кільчевський ще в студентські роки розпочав викладацьку діяльність в Київському авіаційному інституті (КАІ), а в 1933 році закінчує Київський фізико-хіміко-математичний інститут (КДМУ). Після захисту кандидатської дисертації в 1936 році він вступає до докторантури Інституту математики АН УРСР (науковий консультант – професор І.Я.Штарман).

У 1940 р. Микола Олександрович стає доктором фізико-математичних наук, в 1961 р. обирається членом-кореспондентом, а в 1969 р. – дійсним членом АН УРСР.

З 1938 р. М.О.Кільчевський читав теоретичну механіку в Київському індустріальному (політехнічному) інституті. З 1944 по 1961 рр. він очолював кафедру теоретичної механіки КПІ – одну з найбільших на той час. З 1961 р. завідував відділом аналітичної механіки поліагрегатних систем Інституту механіки АН УРСР. Одночасно М.О.Кільчевський обіймав посаду професора-консультанта в КПІ на громадських засадах, члена Національного комітету СРСР з теоретичної і прикладної механіки при Мінвузі СРСР, голови наукової ради з проблеми «Загальна механіка» АН УРСР, члена редколегії журналу «Трикладна механіка».

Щедро обдарований учений, що чудово володів найскладнішим математичним апаратом, Микола Олександрович прокладав нові шляхи дослідження механічних явищ в теоретичній механіці, механіці пластин і оболонок, тензорному численні, теорії співударів тіл, ме-

ханіці поліагрегатних систем, аналітичній механіці континуальних систем. І всюди він знаходив оригінальні методи дослідження.

Микола Олександрович був видатною, багатогранно обдарованою особою. Одна з цих граней – лекторська майстерність. Його блискучі лекції завжди притягували «сторонніх». Це були або викладачі інших вузів, або колишні учні, тепер поважні фахівці і, незмінно, його колеги по кафедрі, аспіранти.

М.О.Кільчевський багато уваги приділяв роботі з молодими викладачами, керував їхньою науковою працею, вважаючи її обов'язковою для успішної роботи викладача. Він також вважав, що активна участь студентів у дослідницькій роботі має винятково важливе значення у підготовці студентської молоді до

майбутньої творчої діяльності. Микола Олександрович вважав, що технічна освіта повинна підкріплюватися фундаментальними загальноосвітніми знаннями, а студенти повинні навчатись весь час вдосконалювати свої знання, виробляти навички дослідників, мати широке коло наукових інтересів.

У 1979 р. член-кореспондент АН СРСР А.І.Лур'є писав: «Діяльність Миколи Олександровича лишиє слід у нашій науці, досягнення його збережуться в книгах. Не знаю, хто в нашому поколінні висловив стільки оригінальних ідей і наблизився до нього по сумі накопичених знань».

М.О.Кільчевський опублікував понад 200 робіт, серед яких 11 підручників, що вважаються одними з кращих у класичній літературі, і 9 монографій. Характерна риса його як вченого і педагога – надзвичайна вимогливість до себе і до учнів. У 1977 р. він отримав почесне звання Заслуженого діяча науки УРСР, був двічі лауреатом Державної премії УРСР і премії ім. О.М.Динника, нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора УРСР та орденом «Знак Пошани».

Л.М.Шальда, доц. каф. приладів і систем керування літальними апаратами

М.О.Кільчевський

Конференція молодих учених

У рамках Днів науки ММІ кафедра механіки пластичності матеріалів та ресурсозберігаючих процесів (МГМ та РП) ММІ провела науково-технічну конференцію молодих учених і студентів, у якій взяли участь понад 200 студентів першого – п'ятого курсів, магістранти, аспіранти, провідні викладачі і науковці кафедри – керівники студентських робіт. У конференції також брали участь студенти ФБТ.

Перед початком конференції завідувач кафедри МГМ та РП проф. В.А.Тітов привітав команду студентів кафедри у складі п'ятикурс-

АНТК ім. О.К.Антонова, ЗМКБ «Прогрес», ВАТ «Мотор Січ», Банкнотно-монетний двір НБУ кафедра розвиває свою наукову базу. Проф. В.А.Тітов акцентував увагу на тому, що важливим для підготовки високопрофесійних фахівців є залучення студентів молодших курсів до наукової роботи. Цьому сприятиме і введення в дію на кафедрі Навчально-наукового центру CAD/CAE з сучасним програмним забезпеченням.

У наукових доповідях студенти та молоді вчені представили результати досліджень, виконаних під керівництвом провідних науковців кафедри, в тому числі професорів В.Л. Калужного та В.І.Стеблюка, доцентів М.С.Тривайла, В.О.Маковея, С.М.Добровлянського, ст. викладача П.С.Вишневецького та інших. Дослідження були виконані за основними напрямками наукових робіт кафедри: моделювання процесів деформування (студенти В.Піманов, І.Крижанівська, П.Поліщук), інтенсифікації листового штампування (студент І.Азарх, асистент О.В.Холявік), холодної видавлювання і підвищення стійкості інструменту (студентка В. Москаленко), а також проблем екології, які представили студенти ФБТ М.Колесник, М.Борода, В.Мотроненко та інші. Дослідження із забезпечення ресурсу виробів (асп. А.Тітов, А.Лавриненков, Т.Гараненко) та модифікації властивостей металів

ізотермічним пресуванням (Є.Честнов, асп. Н.Злочевська, А.Кліско) були виконані в рамках госпдоговірної тематики. Загалом на конференції було представлено 27 студентських наукових робіт за актуальною тематикою, в яких брали участь більше сорока молодих науковців. На загальну думку, кращі доповіді представили магістранти В.Піманов «Зміцнення металу навколо отворів формуванням концентричних канавок» та А.Лавриненков «Розробка пристрою для вигладжування з поліпшеною взаємодією інструменту з деталлю». Цікаві доповіді представили студенти Є.Паляничко, Р.Борис.

Конференція закінчилася зверненням завідувача кафедри до студентів молодших курсів не гаяти часу і долучатися до наукової роботи на кафедрі.

Сергій Сабола, асистент кафедри МГМ та РП

Проф. В.А.Тітов вітає переможців олімпіади

сників Андрія Запорожченка і Дениса Карагодіна та студентів четвертого курсу Євгена Паляничка, Віталія Пархомчука, яка у квітні 2009 року в напруженій боротьбі завоювала перше місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді з обробки металів тиском у місті Дніпродзержинську, де змагались команди 10 університетів України. Особисте перше місце та диплом першого ступеня завоював Андрій Запорожченко.

У вступній доповіді проф. В.А.Тітов проаналізував розвиток машинобудування в Україні. Він звернув увагу на те, що і в умовах економічної кризи основні тенденції розвитку технологічної бази машинобудування зберігаються: потреби в наукоємних та інформаційних технологіях, використанні новітніх матеріалів зростають. Спираючись на багаторічні тісні зв'язки з промисловістю, на співпрацю з такими підприємствами, як

Екологія. Людина. Суспільство

З 13 по 17 травня в нашому університеті пройшла ХІІ Міжнародна конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Екологія. Людина. Суспільство», у якій взяли участь близько 150 молодих науковців та студентів з України, Росії, Польщі, Білорусі, Швеції та США.

Цьогорічна конференція присвячувалася пам'яті проф. О.П.Шутька, провідного фахівця в галузі очищення води від радіонуклідів, ліквідатора наслідків аварії на ЧАЕС та засновника в НТУУ «КПІ» спеціальності «Промислова екологія та охорона навколишнього середовища». Учасники конференції побували на Чорнобильській АЕС. У супроводі працівників відділу міжнародного співробітництва ДСП ЧАЕС учасники екскурсії оглянули територію навколо ЧАЕС, відвідали оглядовий майданчик «Укриття» 4-го енергоблоку. На моделі ЧАЕС 1986 року працівник ДСП ЧАЕС у подробицях описав аварію 26 квітня 1986 року, ліквідацію її наслідків, розповів про теперішній стан проблеми та проекти будівництва нового укриття для станції. Про катастрофічні наслідки трагедії на ЧАЕС нам розповіло «мертве», вмиє осиротіле місто Прип'ять. Здавлений скрип старезних дверей напівзруйнованих будинків, іржаві дитячі каруселі і вітер – ось голоси сучасної Прип'яті... І мох – незмінний мовчазний свідок життя у місті-привиді.

Після пленарних та секційних засідань програмний комітет визначив найцікавіші доповіді: «Одержання біоводню при переробці відходів целюлози» – Д.І.Жураховська (НТУУ «КПІ»), «Вастономічна

Учасники конференції під час екскурсії на ЧАЕС

логістична теорія зберігання і переробки твердих побутових відходів» І.С.Червко (ІЗІТ НАУ) та «Радиационно-химическая оценка промышленных отходов» Ю.С.Калмикова, М.І.Уханьова (ХНАДУ).

На завершення хотілося б подякувати за роботу з організації конференції членам НТСА – Олександрю Зеленому, Анатолію Щербакі, Євгенію Качану, Ользі Повод, Людмилі Деремешко, Олександрю Панасюку, Юлії Губар, Максимі Шепелю, Вадиму Бунчі, Юлії Войт, Венері Павлюченковій, Альоні Редман, Катерині Щурській та Дар'ї Лук'яченко.

Ірина Самаруха, член НТСА

Семінар у Польщі

Черговий семінар «Економічне співробітництво Польщі з Україною», організований Секцією вихованців КПІ в Польщі, 22-24 травня 2009 р. відбувся в місцевості Бренна (Карпати). Лекцію про діяльність Київської політехніки та інноваційний шлях її розвитку прочитала О.В.Романовська – заступник декана ФСП НТУУ «КПІ». Вона, зокрема, підкреслила, що нині багато студентів крім технічної освіти вибирають додатково економічну, юридичну чи філологічну підготовку. Це стає їм у пригоді при виборі роботи.

З інформацією про нинішній стан економіки України і польсько-українське співробітництво виступили Януш Фукса, голова Секції вихованців КПІ в Польщі, і Павло Вехецький. Наведені ними дані свідчать, що з 2000 р. в Україні відбувалося економічне зростання. Економічна криза загальмува-

ла цей процес, що негативно вплинуло на торгівлю між Україною і Польщею. Незважаючи на це, Польща стала третім українським партнером у торгівлі.

На семінарі також було повідомлено, що в нинішньому році Головне правління Головної технічної організації Польщі нагородило Золотими почесними знаками Л.С.Сачкова – голову Республіканського комітету профспілки працівників освіти і науки України і Г.Б.Варламова – проректора НТУУ «КПІ». Почесні знаки їм будуть вручені в Києві.

Учасники одержали двадцять брошуру з циклу «Спогади з Києва», що містить біографію відомого конструктора літаків і вертольотів Ігоря Сікорського, написану ректором КПІ М.З.Згуровським.

Януш Фукса, голова Секції вихованців КПІ в Польщі

ХРОНІКИ ДНІВ КПІ 2009

Команда "Не вопрос" (ФММ)

Мабуть, не було такого студента, якого б 26-29 травня не зачепило масштабне святкування Дня КПІ.

Почалася ця феєрія відкриттям у 7 корпусі фотовиставки «Життя КПІ 2009», яку спільними зусиллями підготували студентські ради ФЛ, ФБТ, ФМФ та ФСЦ. Яскраві світлинні відображали моменти бурхливого студентського життя університету. Студенти вітали схвальними відгуками фото зі знайомими обличчями, і часом чудось здивовано-вдоволено: «Ой, дивись, це ж я!»

Довгоочікуваним святом гумору та гарного настрою був фінал Ліги КВН КПІ, де змагалися команди «Не вопрос» (ФММ), «Виктор Федорович» (ММІФ), «ФАС» (ФСЦ) та «Гостиница Киев» (ІЕЕ). В ході запеклих змагань та за умов жорсткої конкуренції переможцем стала

Живий ланцюг навколо 1-го корпусу

команда з безкомпромісною назвою «Не вопрос».

Для любителів логічних завдань та бігу з перешкодами відбулись міжфакультетські змагання «КПІ КВЕСТ 2009». Студенти вирішували логічні завдання, здійснювали пошук на місцевості, шукали оригінальні рішення та... використовували підказки, які обмінювали в еквіваленті одна підказка/один предмет одягу. Найшвидше пройшла всі етапи команда ФМФ «Костяшки». Команди ІЕЕ («Лосі») та ПБФ («Валера Кохвейник») зайняли відповідно друге та третє місце. Усі учасники отримали від організаторів квесту, студентської ради ФМФ, цінні призи та подарунки.

Прогулюючись вулицею Політехнічною 27 травня, небайдужі до спорту

студенти також залучались до участі у спортивних іграх «Ярмарка талантів». У разі перемоги в одному з запропонованих організаторами конкурсів учасник отримував внутрішню валюту «Ярмарки талантів» – КРІ-Money, яку потім у спеціальних місцях обмінював на цінні призи та подарунки.

27 та 28 травня відбулися і презентації міжнародних центрів. Серед них Українсько-японський центр при НТУУ «КПІ», Гете-інститут, Центр DAAD та Культурний іспанський центр CHISPA. Чайна церемонія, майстер-класи з оригамі, написання ієрогліфів, численні розіграші подарунків, сертифікатів та призів – лише невелика частка того, що відбувалося на вул. Політехнічній і в чому кожен бажаючий студент міг взяти участь.

Увечері 27 травня поціновувачі кіно мали можливість насолодитись показами на вул. Політехнічній короткометражного кіно, що підготували ЗФ, ФІОТ, ФАКС та ІТС. Також була презентована низка стрічок-переможців міжнародних кінофестивалів.

28 травня в рамках «Днів КПІ 2009» була проведена унікальна для НТУУ «КПІ» акція – «Єднання поколінь – обійми 1-й корпус». До акції долучилося понад 700 людей, які, взявшись за руки, утворили живий ланцюг, що замкнувся навколо першого корпусу. Акція символізувала єднання всіх поколінь політехніків (абітурієнтів, студентів усіх курсів, ви-

пускників, викладачів та адміністрації НТУУ «КПІ») навколо історичного символу КПІ – 1-го корпусу.

Окрім цього, було проведено караоке на вул. Політехнічній, коли будь-який студент міг заспівати улюблені пісні про КПІ. Усі учасники караоке отримали заохочувальні призи.

м'єра театральної вистави «Кохання по-французьки» за участю студентів нашої рідної Політехніки. Новий амбіційний аматорський театр продемонстрував усю свою майстерність, розповідаючи глядачам зі сцени любовні історії.

Завершальним етапом була вечірка під відкритим небом на площі Знань.

Останній дзвінок для магістрів

29 травня відбулася і найважливіша подія «Днів КПІ 2009» – «Останній дзвінок», у рамках якої всі факультети урочистою ходою пройшли по вул. Політехнічній під акомпанемент проголошення всіх досягнень факультетів за поточний навчальний рік. Хода факультетів закінчилася на площі Знань, де пролунали вітальні слова від проректора з навчально-виховної роботи Г.Б.Варламова та відбулося нагородження найкращих магістрів подяками ректора НТУУ «КПІ» М.З.Згуровського.

Того ж самого дня для істинних поціновувачів прекрасного пройшла пре-

Студенти танцювали під музику DJ Fimas та DJ Underhill, а чарівні РЈ-ки заряджали всіх і вся своєю неймовірною енергетикою. Танцювали на сцені і прості студенти. Закінчилось усе це дійство неймовірно красивим святковим феєрверком, який нікого не лишив байдужим.

Лишається тільки сказати величезне дякую всім тим, хто подарував студентам це свято: Студентській раді НТУУ «КПІ», департаменту навчально-виховної роботи НТУУ «КПІ» та Центру культури та мистецтв НТУУ «КПІ». До нових свят!

Маргарита Галаченко

ДО 300-РІЧЧЯ ПОЛТАВСЬКОЇ БИТВИ

Нинішнім літом (27 червня 2009 р.) вперше за роки незалежності на державному рівні відзначається 300-річчя Полтавської битви.

Кафедра історії взяла активну участь в реалізації заходів щодо цієї події. Зокрема, при підготовці І туру студентської олімпіади з історії України чимало подій, фактів, дат були пов'язані з Полтавською битвою. Під час підготовки до чергової ХІІ студентської наукової конференції «Україна: історія, культура, пам'ять» викладачі кафедри запропонували низку тематичних виступів, пов'язаних з цією датою. На деяких факультетах були проведені теоретичні конференції, круглі столи.

А 4 червня 2009 р. на теплоенергетичному факультеті НТУУ «КПІ» серед студентів, що вивчають спецкурс «Історія українського козацтва», були проведені наукові читання, присвячені 300-річчю Полтавської битви. Зі вступним словом виступив доцент В.В.Кукса, який обґрунтував значущість цієї події сьогодні і звернув увагу слухачів на те, як ця подія трактувалася у минулому. А вже лише в роки незалежності постає Івана Мазепи поступово очищається від фальсифікаторського бруду, і перед нами вимальовується великий патріот своєї Батьківщини, непересічний державний діяч.

Студент В.Вовк у виступі «Мазепа – творець українсько-шведського союзу» підкреслив, що найважливішим у політичній діяльності гетьмана був українсько-шведський договір, який мав далекосяжні стратегічні й політичні наслідки, що їх оцінили вже сучасники. У цьому договорі, відмітив доповідач, ясно визначена ціль: повне визволення України з-під Москви та повернення давніх козацьких прав і привілеїв.

Доповідь студента М.Ткаченка «Полтавська битва очима сучасників»

розставила акценти в оцінці цих подій сучасними українськими істориками.

Відповідаючи на традиційне запитання: «Чи був зрадником Іван Мазепа?», студент Р.Бабаєв переконливо доводив, що змісту злочину в діях І.Мазепи не було. Мріючи про визволення свого краю від царського деспотизму, він наполегливо шукав союзників і своїми діями ніскільки не порушив класових чи національних інтересів українського народу, хоч не зміг чи не зумів їх обстоювати. І в цьому суть його трагедії.

Логічним продовженням цієї тези став виступ студента В.Шумило «Життя і смерть гетьмана Мазепи на чужині», в якому доповідачка звернула увагу на те, що, незважаючи на хворобу, І.Мазепа був необхідний Карлу ХІІ. А вже завдяки йому і українським козакам шведом пощастило вийти з оточення. 22 серпня 1709 р. І.Мазепа помер, а вдячний Карл ХІІ влаштував йому урочистий похорон.

Особливий інтерес у присутніх викликало повідомлення Ю.Радчук «Гетьман Іван Мазепа і духовне життя України», в якому зазначалося, що меценатство І.Мазепи – це типовий приклад освіченості, варті наслідування сьогодні.

Студентка Я.Кулай у виступі «Образ Мазепи в художній літературі» значно розширила географію письменників, які писали про І.Мазепу, додавши до вже відомих імен – Пушкіна, Байрона, Гюго, Шевченка, Сосюра – нові імена українських дослідників (Ю.Мицик).

У заключному слові доц. В.В.Кукса наголосив, що наш обов'язок сьогодні – відновити загублені, призабуті сторінки української історії, бо без історичної пам'яті не може бути національного відродження.

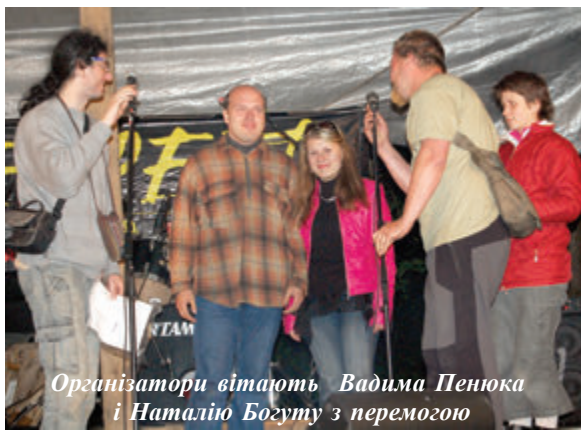
В.В.Кукса, вчений секретар каф. історії, доц.

ПІСЕННИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Третій фестиваль авторської пісні «Вертифест-2009» пройшов 5-6 червня поблизу села Старі Петрівці. Звання лауреата на ньому отримав дует «Сонце» у складі Наталії Богути та викладача кафедри філософії КПІ Вадима Пенюка. Вони виконали власну пісню з фольклорними мотивами «Сили Перуна». А в минулому році лауреатом цього фестивалю був художній керівник галереї-клубу «ЕХО» Володимир Пушкін. Можна сказати, що перемоги політехніків на «Вертифесті» стають доброю традицією.

До речі, у жовтні в нашому університеті планується проведення Першого київського міжвузівського фестивалю авторської пісні «Точка зору». Бажаючі прийняти участь, телефонуйте 241-76-26.

Інф. «КПІ»

Організатори вітають Вадима Пенюка і Наталію Богуту з перемогою

Літня школа «Досягнення й застосування сучасної інформатики, математики і фізики»

НТУУ «КПІ» і НТСА НТУУ «КПІ» організують науково-освітній проєкт Літня школа «Досягнення й застосування сучасної інформатики, математики й фізики» (ААСІМР-09), що проходить з 5-16 серпня 2009 року.

Метою Літньої школи є популяризація й утвердження наукових знань серед молоді завдяки співпраці зі світовими науковими та навчальними інституціями, провідними технічними компаніями, а також інформаційною діяльністю у сфері молодіжної науки. Літня школа базується на застосуванні

ефективних та інноваційних методик навчання, висвітленні прогресивних галузей сучасної науки: математики, фізики, астрофізики, дослідження космосу, нейророботетики, системної біології, хемоінформатики, стійкого розвитку, інформаційних технологій, моделювання в різних сферах.

Для викладання в Літній школі запрошуються визнані вчені України, Бельгії, Німеччини, Туреччини, Швеції, Польщі, Росії.

Сайт Літньої школи – <http://summerschool.ssa.org.ua>

Перший літній курс BEST у Києві

BEST (Board of European Students of Technology) – некомерційна і неполітична європейська організація студентів технічних університетів (<http://bestorg.eu>). Вона діє з 1989 року, налічує 81 локальну групу в 30 країнах Європи, у тому числі три – в Україні. Напрями діяльності BEST – навчальні курси та інженерні змагання, семінари та симпозиуми, загальноєвропейські освітні проєкти за підтримки Європейської Комісії.

З 2007 року існує локальна група BEST Київ (www.best-kyiv.org). Вона проводить інженерні змагання для студентів КПІ, культурний обмін з локальною групою м. Гренобль (Франція), кар'єр-но-освітню подію «Work'n'Roll».

З 26 червня по 4 липня локальна група BEST Київ проводить свій перший курс «To the Moon and Back: Airspace Technologies for the Future» («До Місяця й назад: авіакосмічні технології для майбутнього»). Його слухатимуть 25 студентів з Іспанії, Греції, Франції, Польщі, Туреччини та інших країн Європи. Метою заходу є ознайомлення слухачів з останніми тенденціями розвитку авіакосмічних технологій. Курс включає лекції, лабораторні заняття, практичні демонстрації, відвідування музеїв техніки, а також ознайомлення з українською культурою.

Нагадаємо, що будь-який студент КПІ на сайті <http://www.bestorg.eu> може подати заявку на участь у курсах BEST.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
Я.В.БЕЛОВА

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-іню»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.